

Gadymy dünýäniň gyzyl sygyrlary

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Gadymy dünýäniň gyzyl sygyrlary GADYMY DÜNÝÄNIŇ GYZYL SYGYRLARY

Apostol Paweliň miladydan soňky 51-nji ýylда Selanik buthanasyna ýazan hatlary ýaly apostollar azyndan gyýtaklaýynam bolsa, Isa Mesihиň gaýdyp gelişine ünslerini berdiler. «Ikinji geliş» (1 Selanikliler 4:13-18).

Käbir hristianlar ynanýan her bir zadynyň Isa pygamber ikilenc dünýä gelen wagtynda orta çykjagyny öñe sürýär.

Injil düşündirislerinden alynan dürli ýşaratlar we öñdengörüjilikler eshatologik ynançlary kesgitleýär.

Gyzyl tüweleriň (ikiýaşar gyzyl sygyrlar) orta çykmagy iki müň ýyl bări görülip-eşidilmedik wakany buşlaýar.

Köne Äht boýunça gurban sistemasyny täzeden gurmak üçün üçünji

ybadathanany gurmagy arzuw edýän ortodoksal iudeýler däp-dessurlaryny dowam etdirmek üçin gyzyl tüwelere mätäçlik duýýarlar.

Käbir hristianlaryň pikiriçe Injilde öñünden habar berilen «köstsüz» gyzyl tüwe mundan has köp manyny aňladýar: eýýamyň soňunyň ýakynlandygyny yşarat edýär.

Sanlar 19:1-10, Taňrynyň Musa we Haruna gyzyl tüweler (ikiýaşar gyzyl sygyrlar) boýunça beren görkezmesini düşündirýär.

Ysraýyl halky boýnuna nogta urulmadyk kemçiliksiz we tegmilsiz tüwe getirmelidi.

Lageriň içinde berilen beýleki maljanlylaryň tersine, ruhany

Eleazar gyzyl tüwäni lageriň daşyna çykaryp öldürmelidi. Eleazar has soňra «barmagy bilen ganynyň bir bölegini almalydy» we ýygnanyşygyň geçýän çadyrynyň öňüne tarap ýedi gezek sepelemelidi. (Sanlar 19:4).

Şu ýerde dersi bilen birlikde ähli gyzyl tüweler Eleazaryň gözünüň öñünde ýanmalydy.

Ruhany has soňra gyzyl tüwe bilen birlikde oda kedr agajy, çandak, gyzyl ýüplük goşmallyydy(gyzyl ýüplüğiň ýa-da ýüňün sebäbi özbaşyna syr).

BAKARA: 67-73

□67□ *Birmahallar Musa kowmuna «Alla size sygyr gurban etmegiňizi buýurýar» diýende, olar «Biziň bilen oýun edýärsiň!» diýipdiler. Musa «Jahyllardan bolmakdan Allaha sygynýaryn!» diýdi.*

□68□ «Biziň adymyzdan Rebbiňe doga et, onuň nähili digini bize düşündirsin» diýdiler. Musa şeýle diýdi: «Alla şeýle buýurýar: «Ol garry-da däl, tüwe-de däl, ikisiniň arasyndaky sygyr bolar». Hany boluň, size buýrulany ediň».

□69□ «Biziň üçin Rebbiňe doga et-de, reňkiniň nähili boljagyny bize düşündirsin» diýdiler. Musa «Ol şeýle buýurýar: «Reňki ýalpyldap duran sary, seredenleriň içini açýan sygyr bolar» diýdi.

□70□ Ýene, «Biziň üçin Rebbiňe doga et-de, onuň nähili zatdygyny bize düşündirsin, çünkü bu sygyr bize aýyl-saýyl edip bilmez ýaly boldy, enşalla dogrusyny taparys» diýdiler.

□71□ Musa «Rebbim şeýle buýurýar» diýdi: «Ol heniz boýnuna boýunturyk atylyp, ýer sürmedik, ekin suwarmadyk, peýwagtyna gezip ýören we ala ýeri bolmadyk sygyrdyr» diýdiler we sygyry (tapyp) kesdiler, emma ýene birazdan (muny) etjek däldiler.

□72□ Hany, siz bir adam öldüripdiňiz-de, bu boýunça biribiriniň bilen dawalaşypdyňyz. Şonsuzam Alla gizleyänleriňizi aýan etjekdi.

□73□ Soňra «(kesilen sygyryň) bir bölegi bilen ölää uruň»

diýdik. Şeýlelikde Alla ölüleri direldýär we düşüniň diýip size aýatlaryny ugradýar.

Gözegçi ruhany diňe ýuwunandan we geýimlerini ýuwandan soň lagere dolanyp bildi, emma agşama çenli hapalygyna galmalydy.

Edil şonuň ýaly gyzyl tūwāni ýakanam eşiklerini ýuwmaly, ýuwunmaly we agşama çenli kirliligine galmalydy.

Arassa adam soňra gyzyl tūwāniň küllerini jemledi we ýene lageriň daşynda «olary arassa ýere toplady».

Injil soňra külleriň «Ysraýyl jemgyýeti tarapyndan ýuwnulýan suwda ulanmak üçin saklanjagyny, günäden ýülünmek üçindigini» düşündirýär». (Sanlar 19:9).

Külli ýygnaýanyňam kırkı eşiklerini ýuwmagy gerekdi we

agşama çenli kirli hasaplanmalydy.

Reb şu şerti goşdy:

«*Bu hem ysraýyllylar hem-de aralarynda oturýan kese ýerliler üçin hemişelik buýruk bolmalydyr».* (Sayılar 19:10).

Ysraýyllylar gyzyl tüweleriň küllerini talabalaýyk saklandan soň olary hapa adamlary arassalamak üçin ulanmalydy.

Sanlar 19:11-22, biriniň hapalanmagynyň (jesetlere galtaşmagynyň) esasy ýoluny we külleriň akar suw bilen nähili birleşdiriljekdigini we yzyndan garyndynyň arassalanmaly adamyň üstüne armyt seçiljegini aýdýar.

Iudeý taglymatynda bize gyzyl tüwe üçin ibranyaça adalganyň «parah adumah» diýilýändigini aýdýar we gyzyl tüwäniň külleriniň ýülünme rituallary üçin nähili ulanylýandygyny düşündirýär.

Şu gün ortodoksal iudeýleriň köpüsi şindizem şular ýaly ýülünme ritualyny ýerine ýetirmek isleýär.

Şu günüň Töwrat okaýyşynda «Sanlardaky» rituallary gürrüň berýän aýatlar gyzyl tüwäniň Şabaty bolan Şabat Parahyň soňky okalyşyna dahilly edilýär.

Gyzyl tüwe Sebtı Adar aýynnyň soňky Şabatynda Pesahdan az wagt öñ bolup geçýär.

Gyzyl tüwäniň iň soňky Şabaty 2022-nji ýylyň 25-nji martynda Anna günü bolup geçdi. Ondan soñkusy 2023-nji ýylyň 10-njy martynda Anna günü boldy.

The Red Heifer

דבר אל בני ישראל ויקחו אליכם בקר אדמָה תמיימה אשר אין בה מום אשר לא עליה עלייה על:

Speak to the children of Israel and have them take for you a perfectly red unblemished heifer, upon which no yoke was laid.

A Jewish Cry for Messiah

Anthony Cardinale

Premillennial eschatology garaýsyna eýe hristianlar üçin Ierusalime gelen diňe bir haham oñlanan gyzyl tüwe bilen joşgunyň ýakyndygyny aňladýar.

Olar ahyrzamanda üçünji ybadathananyň guruljagyna ynanýarlar, şunuň bilen baglanychlykda beýleki ähli öñünden aýdylan wakalar bolup geçmeli.

Iudeýlige eýerýänler üçin gyzyl tüwäniň gelmegi Mesihiniň geljegini görkezýär. Iudeý ýörelgesine görä, Mişna Tabernajle wagty bilen miladynyň 70-nji ýylynda (Rimli esgerler ikinji ybadathanany ýok edende) arasynda diňe dokuz köstsüz gyzyl tüwäniň ulanylandygyny hasaba alypdyr.

Haýsydyr bir onunji köstsüz gyzyl tüwäniň gelişи Mesihiniň peýda bolmagy we ybadathananyň täzeden gurulmagy üçin umyt etmegi aňladýar.

Iudeý danasy Maýmonid onunji haýwanyň «diňe patyşa Mesih orta çykmaga taýýar bolanda tapylyp, gurban ediljegini» öñe sürüpdir.

Umut ATASEWEN,

gadymydünýä taryhcysy / @atasevenoffica

Ýekşenbe, 14.04.2024 ý. Taryhy makalalar